

# 1. Úvod do knihy Zjevení

## Tajemství Bible – Ladislav Hodač

1. List Janův 4:8–9 <sup>8</sup> Kdo nemiluje, nezná Boha - vždyť Bůh je láska. <sup>9</sup> V tom se projevila Boží láska k nám, že svého Syna, toho jednorozeného, poslal Bůh na svět, abychom skrze něj získali život.

Knihy Zjevení popisuje pomocí symbolů do velkých podrobností dramatický příběh lásky mezi Kristem a Jeho nevěstou – lidem-církví. V této knize je popsán vrcholící boj mezi silami dobra a zla o planetu zemi a srdce, neboli mysl člověka. Hlavními aktéry knihy je Kristus a jeho lid-nevěsta na jedné straně. Na straně druhé je padlý cherub Lucifer, neboli satan a jeho andělé. V biblické symbolické řeči je někdy znázorněn jako drak. Satan má na Zemi své následovníky. To jsou jak jednotlivci, tak i mocenské systémy, které kniha Zjevení popisuje v symbolické řeči jako například šelma z propasti, Babylon, šelma z moře, šelma ze země, nevěstka, falešný prorok, králové země atd... Skrze tyto systémy se snaží ovlivnit myšlení lidí. Drak-satan dělá vše možné, aby Kristovi jeho nevěstu ukradl tím, že se pokoutně snaží skrze pomluvy, manipulaci a pronásledování buď získat její srdce nebo ji zničit.

Nepřítel spasení se snaží, aby lidé z různých důvodů neměli zájem tuto prorockou knihu studovat, nebo aby jí nerozuměli. Nepochopení proroctví o Mesiáši vedlo v minulosti u izraelského národa k odmítnutí Ježíše Krista jako Božího Syna-beránka, který snímá hříchy světa. Nepochopení knihy Zjevení vede a povede lidi v době konce k odmítnutí Božího plánu spasení a k přijmutí znamení šelmy. Tím se připraví o věčný život.

### Autor knihy.

Přestože se o autorství knihy spekuluje, vše naznačuje, že autorem knihy je apoštol Jan. Jméno Jan, hebrejsky Yochanan, znamená Jehova je milostivý. Jan měl zvláštní vztah s Ježíšem Kristem. Byl jedním ze tří učedníků, které Ježíš bral sebou při zvláštních událostech. Ostatní dva byli Petr a Jakub. Jan chodil tři a půl roku s Ježíšem. Musel znát velmi dobře Starý zákon, protože kniha Zjevení se přibližně z jedné třetiny skládá ze Starého zákona. Jan byl pravděpodobně nejmladší ze všech učedníků a zemřel jako poslední z nich.

Vespasiánův syn Domicián vládl římské říši od roku 81 do roku 96 nl. Byl zodpovědný za kruté pronásledování křesťanů a Židů za jeho vlády. Byl prvním císařem, který vyžadoval uctívání sebe sama jako božstva již za svého života. Tertullian vypráví, že Jan byl zajat Římany kvůli kázání o Ježíši Kristu a byl odsouzen k smrti vhozením do horkého oleje. Pověst vypráví, že Jan zázračným způsobem přežil, a poté byl vyhoštěn na ostrov Patmos. Knihu Zjevení napsal přibližně ve věku 94 let. Když na trůn nastoupil císař Nerva, byl Jan propuštěn a vrátil se do Efezu, kde také pravděpodobně kolem roku 98 nl. zemřel.

Každý křesťanský pisatel žijící do poloviny 3. století, jehož dílo se dochovalo až dodnes, a který tuto věc vůbec zmiňuje, přisuzuje knihu Zjevení Janovi apoštolovi. Jsou to pisatelé jako Justin mučedník, Irenaus z Lyonu, Tertullian a Hippolytus. Irenaus (130 – 202) prohlašuje, že

ve svém mládí viděl letitého Polykarpa ze Smyrny, který: “hovořil s mnohými, kteří viděli Krista,” mezi nimi byl Jan, který zůstal nastálo v Efezu až do dnů Trajána ( 98 – 117 ).

### **Důvod k napsání knihy Zjevení**

Kniha Zjevení byla původně napsána jako dopis. Abychom mohli pochopit dopis, musíme vědět, kdo ho napsal, komu ho napsal a důvod proč ho napsal. Bez pochyb byla kniha Zjevení adresována v první řadě sedmi sborům v Malé Asii. Tyto sbory jsou Ephesus, Smyrna, Pergamos, Thyatira, Sardis, Philadelphia, a Laodicea. Protože ale kniha Zjevení je také knihou prorockou, je zároveň napsána pro všechny sbory a křesťany všech dob. Situace sborů na sklonku 1. století byla charakterizována duchovním úpadkem. Tyto sbory se potýkaly se spoustou problémů, ať už z venku nebo zevnitř.

### **Vnější problémy**

Pohané obviňovali křesťany z toho, že se nezúčastňovali veřejných sociálních aktivit. Tyto aktivity vyžadovaly, aby se křesťané zúčastňovali nemorálních oslav a jedení jídla, které bylo zasvěceno pohanským bohům. Křesťané byli obviňováni z ateismu, protože uctívali jednoho boha a odmítali uctívat císaře jako boha. Byli obviňováni z kanibalizmu, protože se zúčastnili večeře Páně. Pohané si mysleli, že se tam jí lidské maso a pije lidská krev. Vyprávěli se pomluvy, že křesťané obětují při bohoslužbě své děti. Důsledkem toho bylo, že křesťané ztráceli své dobré postavení ve společnosti.

Pak přišlo pronásledování v důsledku kultu uctívání římského císaře jako boha. Ve Zjevení 2:13, v dopise do Pergamu je zmíněn mučedník Antipas. Pronásledování ohrožovalo sbory ve Smyrně – Zjevení 2:10 a Filadelfii – Zjevení 3:10. Sám apoštol Jan byl ve vyhnanství na ostrově Patmos. To vedlo pochopitelně ke strachu a nejistotě mnohých členů církve.

Sbory také trpěly konflikty se Židy. Na křesťany bylo původně pohlíženo jako na židovskou sektu. Rozdělení mezi Židy a křesťany bylo urychleno dobytím Jerusalema Římany v roce 70 n. l. Po válce nebyli křesťané vítáni v synagogách, protože nepomáhali židům ve válce proti Římu. Aby Židé vypudili křesťany ze synagog jednou provždy, tak na konci bohoslužby citovali takzvaná požehnání, která ale ve skutečnosti vyjadřovala prokletí proti Kristu a křesťanům. Křesťané se toho ovšem nechtěli zúčastnit, a tak jim nezbylo nic jiného, než synagogy opustit. Židovské náboženství bylo Římem uznáno jako religio licita, tedy legální náboženství. To jim umožnilo svobodně dodržovat sobotu a nemuseli uctívat císaře. Tato privilegia křesťané neměli. Nenávist Židů vůči křesťanům je popsána v knize Zjevení 2:9 a 3:9. Jejich nenávist vůči evangeliu a pronásledování křesťanů z nich udělalo nástroje satanovy války proti Bohu.

### **Vnitřní problémy.**

V některých sborech byli jedinci včetně vůdců církve, kteří nebyli věrní evangeliu a oponovali Janovi. Ve sborech Thyatira, Sardis a Philadelphia byla většina členů odpadlá.

**Zjevení 3:4** Máš ale v Sardách několik osob, které neposkvrnily svá roucha. Ti se budou se mnou procházet v bílém rouchu, neboť si to zaslouží.

**Zjevení 3:8** Znáám tvé skutky. Hle, postavil jsem před tebe otevřené dveře, které nikdo nemůže zavřít. Neboť máš sice malou moc, ale zachoval jsi mé slovo a nezapřel jsi mé jméno.

Laodicejská církev žila v odpadnutí a nebylo v ní nic dobrého. Hlavními problémy křesťanů v Malé Asii bylo jídlo obětované modlám a sexuální nemorálnost.

**Zjevení 2:14-15 a 20** <sup>14</sup> Mám proti tobě jen to, že u sebe máš přívržence učení Balaáмова, který učil Baláka svádět syny Izraele k modlářským hodům a ke smilstvu. <sup>15</sup> Podobně i ty máš přívržence učení nikolaitů. <sup>20</sup> Mám ale proti tobě, že necháváš ženu Jezábel, která si říká prorokyně, aby učila a sváděla mé služebníky ke smilstvu a k modlářským hodům.

Koncil v Jeruzalému adresoval tyto problémy.

**Skutky apoštolů 15:20** Napišme jim však, ať se vyhýbají modloslužbě, smilstvu, masu zardoušených zvířat a krvi.

Tyto dva problémy ohrožovaly jednotu církve. Křesťané byli součástí římského impéria, a tím součástí společnosti, která měla své občanské povinnosti. Ode všech se očekávalo, že se zúčastní náboženských obřadů v pohanských chrámech. Ti, kteří to odmítali, měli problémy. Byli sociálně izolovaní a stali se obětí ekonomických sankcí.

Pokud se týká obřadů v pohanských chrámech, měli křesťané dva problémy. První problém bylo jídlo zasvěcené pohanským modlám. Slavnosti pak končily opilstvím a nemorálními aktivitami. Druhým problémem pak byla kultovní prostituce. Sexuální aktivity s chrámovými prostitutkami měly zaručit plodnost země a prosperitu společnosti. Každý, kdo chtěl mít ve společnosti dobrý ekonomický, politický a sociální status, se musel těchto náboženských zvyklostí zúčastnit. Někteří křesťané, aby si udrželi vliv ve společnosti, kompromitovali svoji víru. Apoštol Jan je identifikuje různými pojmy.

V Efezu byli známí jako Nikolaité.

**Zjevení 2:6** Máš ovšem k dobru, že nenávidíš skutky Nikolaitů; i já je nenávidím.

V Pergamu jako Balámité.

**Zjevení 2:14** Mám proti tobě jen to, že u sebe máš přívržence učení Balaáмова, který učil Baláka svádět syny Izraele k modlářským hodům a ke smilstvu.

V Thyatíře jako následovníci ženy Jezábel.

**Zjevení 2:20** Mám ale proti tobě, že necháváš ženu Jezábel, která si říká prorokyně, aby učila a sváděla mé služebníky ke smilstvu a k modlářským hodům.

Všechny tři skupiny oponovaly apoštolu Janovi a způsobovaly odpadnutí v církvi. Kniha Zjevení měla pomoci křesťanům žijícím v římské provincii Asii, v prvním století n. l., vyrovnat se s jejich problémy a starostmi. Sloužila k zachování jejich identity. Kniha Zjevení ale také odpovídá na otázky týkající se budoucnosti církve. Je aktuální obzvláště pro Boží lid doby konce. Ať už ohrožují okolnosti Boží lid jakýmkoliv způsobem, Bůh je vždy pánem dějin. Zajímá se o svůj lid. A nakonec si pro ně přijde.

## **Jaký postoj máme při studiu knihy Zjevení a vůbec celé Bible mít?**

Pokud studujeme prorocké knihy jenom proto, abychom uspokojili svoji zvědavost nebo poznali budoucnost, tak to stejně k ničemu není. Farizeové v dobách Ježíšových byli pilnými studenty písma, a přesto ukřižovali Božího Syna. Ježíš o nich říká -

**Matouš 23:27–28** <sup>27</sup> Běda vám, znalci Písma a farizeové! Pokrytci, podobáte se nabíleným hrobům! Navenek sice vypadají krásně, ale uvnitř jsou plné mrtvých kostí a všemožné špíny.<sup>28</sup> Tak se i vy navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste plní pokrytectví a nemravnosti!

**Jan 5 : 37 - 40** <sup>37</sup> A sám Otec, který mě poslal, o mně vydal svědectví. Vy jste ale nikdy neslyšeli jeho hlas a neviděli jeho tvář. <sup>38</sup> Jeho slovo ve vás nezůstává, neboť nevěříte tomu, kterého on poslal. <sup>39</sup> Zkoumáte Písma, neboť se domníváte, že v nich máte věčný život, a ta svědčí o mně. <sup>40</sup> Nechcete ale ke mně přijít, abyste měli život.

Správný postoj a motivaci ke studiu prorockých knih popisuje apoštol Petr.

**2. List Petrův 1:19** Navíc tu máme nesmírně spolehlivé slovo proroků a vy děláte dobře, že se ho držíte jako lampy zářící v temnotách, dokud se nerozbřeskne den a ve vašich srdcích nevzejde jitřenka.

Ta jitřenka je ovšem Ježíš.

**Zjevení 22:16** „ Já Ježíš jsem poslal svého anděla, aby vám v církvích svědčil o těchto věcech. Já jsem ten kořen a rod Davidův, jasná jitřenka.“

Pro většinu lidí je kniha Zjevení zapečetěná kniha. Jak už ale její název naznačuje, měl by její obsah být spíš odhalen, než zapečetěn. Zjevení – řecky apokalypsis, znamená něco odkrýt nebo odhalit. Jedna věc je jistá. Kniha Zjevení nebyla napsána pro sekulárního, nevěřícího člověka. Je adresována Božímu lidu. Už 1. kapitola 3. verš jasně vyjadřuje Boží touhu, abychom rozuměli tomu, co je v ní napsáno.

**Zjevení 1:3** Blaze tomu, kdo čte, i těm, kteří slyší slova tohoto proroctví a drží se toho, co je v něm napsáno. Ten čas je blízko.

## **Základní pravidla při studiu bible.**

**1.** Pravda musí být prezentována pokud možno jednoduchým, jasným a logickým způsobem tak, aby ji člověk, jehož mysl je zatemněna hříchem, byl schopen pochopit. Ježíš varuje své učedníky, že obzvláště před koncem světa bude svod v duchovních věcech velkým problémem.

**Matouš 24:3–4** <sup>3</sup> "Jaké bude znamení tvého příchodu a konce světa?" <sup>4</sup> Ježíš jim odpověděl: "Dávejte pozor, aby vás někdo nesvedl.

Dnes si mnozí křesťané myslí, že je pro ně platný pouze tzv. Nový zákon. Starý zákon říkají byl platný pro Židovský národ a dnes nám nemá co říci. To je ovšem omyl. Celá Bible je přece inspirovaná Bohem. Proto ji musíme studovat jako celek.

**2. List Timoteovi 3:16-17** <sup>16</sup> Veškeré Písmo je vdechnuté Bohem a je nanejvýš užitečné. Vyučuje nás a usvědčuje, napravuje a vychovává ve spravedlnosti, <sup>17</sup> aby byl Boží člověk dokonale připraven a vybaven ke každému dobrému dílu.

**1. List Korintským 2:13** O tom právě mluvíme (nikoli slovy, jimž učí lidská moudrost, ale slovy, jimž vyučuje Duch), když vykládáme duchovní věci duchovními slovy.

Každý biblický pisatel byl inspirován stejným Bohem. Přestože se bible skládá z 66 knih a je napsána 44 různými autory v období 1500 let, tak bible utváří celistvý pohled na daná témata. To, co jeden pisatel lehce zmíní, jiný vysvětluje do hlubšího detailu. Někdy vidí dva nebo více proroků stejnou realitu, která je ukázána podobnými nebo totálně odlišnými symboly. Musíme tedy porovnávat všechny texty na daná témata. To nám umožní skutečně odhalit, co bible opravdu myslí a zároveň se vyvarujeme falešným interpretacím

**2. Správně vykládat Boží slovo. Viz. výkladové principy a metody.**

**2. List Timoteovi 2:15** Usiluj, aby ses mohl před Bohem postavit jako osvědčený dělník, který se nemá zač stydět a který správně vykládá slovo pravdy.

**3.** Je důležité, abychom nechali bibli říct, co chce ona a neunáhlovat se nějakými špatnými soukromými interpretacemi. Každý text písmá má svoji souvislost a musíme se na ni dívat v širokém kontextu celého božího slova. Jakákoliv interpretace textu, která neharmonizuje se zbytkem písmá, musí být zamítnuta, ať jsou myšlenky jakkoliv fascinující.

Musíme dovolit Bibli, aby vysvětlila své vlastní symboly.

**Zjevení 17:15** Potom mi řekl: "Vody, které jsi viděl a kde ta nevěstka sedí, jsou lidé a zástupy, národy a jazyky.

**Daniel 7:23** Ten, který tam stál, mi tedy odpověděl: "Ta čtvrtá šelma je čtvrté království na zemi, jež bude odlišné ode všech ostatních: Pohltí celou zem, podupe ji a rozdrtí.

Pro Písmo je charakteristické, že definuje své vlastní symboly. Například v knize Zjevení vidí Jan vodu jako symbol. Anděl mu později vysvětluje, že voda znamená množství lidí, nebo různé národy. Daniel vidí různé šelmy a anděl mu vysvětluje, že šelmy jsou symbolem království.

**4.** Studuj bibli s postojem, že jsi veden Svatým Duchem.

**1. List Korintským 2:10-14** <sup>10</sup> Nám to však Bůh zjevil skrze Ducha, neboť Duch zkoumá všechny věci, i Boží hlubiny. <sup>11</sup> Kdo z lidí rozumí člověku než jeho vlastní duch? Stejně tak Boha nezná nikdo než Boží Duch. <sup>12</sup> My jsme však nepřijali ducha světa, ale Ducha, který je z Boha, abychom rozuměli, čím nás Bůh obdaroval. <sup>13</sup> O tom právě mluvíme (nikoli slovy, jimž učí lidská moudrost, ale slovy, jimž vyučuje Duch), když vykládáme duchovní věci duchovními slovy. <sup>14</sup> Neduchovní člověk ovšem nepřijímá věci Božího Ducha, neboť jsou pro něj bláznovstvím, a nemůže je pochopit, neboť se jim dá rozumět jen duchovně.

Bůh je zdrojem veškeré pravdy. Žádná lidská bytost není schopná sama pravdu objevit. Pravdu zjevuje Bůh. Proto je důležité, s jakým postojem bibli studujeme. Musíme být více pokorní než inteligentní, více upřímní, než vzdělaní. Můžeme být velmi chytří, ale pokud je to všechno co máme, tak se nám pravda nikdy nezjeví. Potřebujeme mít více než lidskou moudrost, abychom správně pochopili duchovní bohatství svatého písma. Potřebujeme Boží vedení. To znamená, že musíme studovat bibli s uvědoměním si vlastní slabosti a naprosté závislosti na Duchu Svatém.

**5. Musíme být ochotní poslouchat to, co jsme se naučili.**

**Jan 7:17** Bude-li někdo chtít konat jeho vůli, pozná, je-li to učení z Boha, nebo zda mluvím sám od sebe.

**List Jakubův 1:21-22** <sup>21</sup>Odhod'te proto všechnu špínu a spoustu špatnosti a s krotkostí přijímejte zaseté Slovo, které má moc spasit vaše duše.<sup>22</sup> Tím slovem je ale potřeba se řídit - nenamlouvejte si, že mu stačí naslouchat!

Bible byla člověku dána proto, aby uspokojila jeho intelekt a zvědavost. Nebyla psána proto, aby nám dávala do rukou zbraň, kterou bychom používali proti jiným lidem. Boží slovo působí na srdce člověka, aby mohl být přeměněn a spasen. Pravdy, které v ní objeví, by měl aplikovat ve svém životě. Pravda nás vyzývá, abychom byli v harmonii s jejími principy. Ti, kteří studují písmo a nemají v úmyslu být poslušní Pánu Bohu, jsou odsouzení ke zmatku a svodu.

**6. Být zaměřen na Krista.**

**Jan 5:39** Zkoumáte Písma, neboť se domníváte, že v nich máte věčný život, a ta svědčí o mně.

Centrálním tématem Božího slova je Ježíš Kristus jako Stvořitel, Spasitel, jako Pán a jako ten, který vše udržuje při životě. Opravdovým cílem studia Bible by měla být snaha Ho dokonale poznat. Dějiny dávají smysl, jenom pokud Ježíš bude jejich středem. Dekódovat symboly proroctví je v podstatě jednoduché. Nemusíme hádat. Vše co potřebujeme, je nechat Bibli hovořit za sebe samou, studovat její vlastní interpretace symbolů, modlit se o vedení Ducha Svatého, ochotně se podřídit tomu, co se naučíme a zůstat zaměřeni na Ježíše.

**Stručný přehled literární struktury historické části vizí knihy Zjevení.**

**Prolog– Úvod, kap. 1:1–8.** Kniha Zjevení je prorocká kniha, jejíž proroctví se s naprostou jistotou naplní. Vyvrcholením všeho je druhý příchod Ježíše Krista.

**Vize I, kap. 1:9–3:22.** Tato vize má dvě části.

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 1:10–20.** Kristus se zjevuje Janovi na ostrově Patmos jako Ten, který je od věčnosti živý a všemohoucí. Jako Ten, který se prochází mezi sedmi svícny, které reprezentují sedm církví.

**Část B, Základní popis prorocství, kap. 2 a 3.** Kristus oslovuje sedm církví podle potřeb – okolností ve kterých se nacházejí. Chválí je, kárá je, varuje je a napomíná podle toho, jaký je jejich vztah k němu.

**Vize II, kap. 4:1–8:1. Tato vize má čtyři části.**

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 4 a 5.** Jan viděl, jak byl v nebi postaven trůn. Na něm někdo seděl. Kolem trůnu byla duha. Před trůnem hořelo sedm ohnivých pochodní a bylo tam také skleněné moře, jakoby z křišťálu. Kolem trůnu sedělo 24 starců a byly tam čtyři bytosti plné očí. V dramatické scéně Jan viděl, jak zabítý Beránek byl hoden vzít zapečetěnou knihu z rukou Toho, který seděl na trůnu a rozlomil její pečeti. Miliardy andělů, 24 starců, čtyři bytosti a celý vesmír vzdávali chválu a uctívali Toho, který seděl na trůnu a Beránka.

**Část B, Základní popis prorocství, kap. 6.** Beránek otevírá prvních šest pečeti. Výsledkem je, že po otevření prvních čtyř pečeti vycházejí čtyři koně. Po otevření páté pečeti volají duše zavražděných pod oltářem: „Jak dlouho ještě, Pane ty svatý, nebudeš soudit a trestat obyvatele země za naši krev? Při otevření šesté pečeti nastalo veliké zemětřesení, slunce zčernalo, měsíc byl jako krev a nebeské hvězdy padaly na zem. Pak přišel exekutivní soud nad bezbožnými ve velikém dni hněvu Beránka.

**Část C, Mezihra, kap. 7.** Události na zemi jsou přerušeny a pozornost se obrací na scénu zapečetění 144 000. Oni a velký zástup spasených stojí před trůnem a před Beránkem v bílých rouchách.

**Část D, Eschatologické vyvrcholení, kap. 8:1.** Sedmá pečeť je otevřena a v nebi je ticho půl hodiny.

**Vize III, kap. 8:2–11:18. Tato vize má čtyři části.**

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 8:2–6.** Objevuje se sedm andělů se sedmi polnicemi. Jiný anděl se zlatou kadidelnicí se postavil k oltáři a položil kadidlo s modlitbami všech svatých na oltář, který je před trůnem. Dým kadidla s modlitbami vstoupil před Boží tvář. Anděl naplnil kadidelnici ohněm z oltáře a shodil ji na zem. Výsledkem jsou soudy doprovázené hlasy, hromobitím, blýskáním a zemětřesením.

**Část B, Základní popis prorocství, kap. 8:7–9:21.** Zaznívá prvních šest polnic, které způsobují částečnou zkázu. Prvních pět polnic připomíná rány, které zasáhly Egypt v době Exodu. Šestá polnice ale tím, že zmiňuje řeku Eufrat, poukazuje na Babylon.

**Část C, Mezihra, kap. 10:1–11:13.** Anděl, který drží v ruce otevřenou knížku, oznamuje, že již nebude více času. Janovi je poručeno sníst tuto knížku a ta je sladká v jeho ústech a hořká v jeho žaludku. Janovi je pak řečeno, aby změřil chrám, oltář a lid, což je zřejmá připomínka rituálu dne smíření starozákonního Izraele. Poté přichází svědectví dvou svědků. Šelma vystupující z propasti proti nim vede válku, vítězí nad nimi a zabije je. Po třech a půl dnech, ale do nich vstoupil duch života od Boha.

**Část D, Eschatologické vyvrcholení, kap. 11:14–18.** Zaznívá sedmá polnice, která oznamuje, že království světa se stala královstvím našeho Pána a jeho Mesiáše. Poté přichází chvála a uctívání. Mimo jiné je zdůrazněno, že přišel čas soudu nad všemi mrtvými a čas odplaty pro všechny, kteří ctí Boží jméno. Ti, kteří kazí zemi, budou zničeni.

**Vize IV, kap.11:19–14:20. Tato vize má čtyři části.**

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 11:19.** Boží chrám je otevřen a je vidět truhla smlouvy. Nastalo veliké blýskání, hlasy a hromobití, zemětřesení a veliké krupobití.

**Část B, Základní popis proroctví, kap. 12 a 13.** Drak, šelma z moře a šelma za země pronásledují Boží lid.

**Část C, Mezihra, kap. 14:1–13.** Jan vidí beránka stojícího na hoře Sion a sním je tam 144 000 vítězných svatých. Tři andělé letí uprostřed nebe a mají poslední varovné poselství pro všechny obyvatele země.

**Část D, Eschatologické vyvrcholení, kap. 14:14–20.** Jsou dvě sklizně země. Sklizeň spravedlivých a sklizeň těch, kteří budou jako víno země vhozeni do lisu Božího hněvu.

**Stručný přehled literární struktury eschatologické části vizí knihy Zjevení.**

**Vize V, kap. 15:1–16:17. Tato vize má čtyři části.**

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 15:1–16:1.** Vítězní svatí, kteří zvítězili nad šelmou, jejím obrazem a nad číslem jejího jména stáli na skleněném moři a zpívali píseň Mojžíše a Beránka. V nebi se otevřel chrám stánku svědectví, z něhož vyšlo sedm andělů majících sedm ran. Chrám se naplnil dýmem Boží slávy a nikdo nemohl do chrámu vejít, dokud se nevykoná sedm ran těch sedmi andělů.

**Část B, Základní popis proroctví, kap. 16:2–14.** Prvních šest číší Božího hněvu je vylito, což má devastující účinek na zem, moře, řeky a prameny vod, slunce, trůn šelmy a velikou řeku Eufrat. Stejně jako u polnic prvních pět ran připomíná rány, které zasáhly Egypt v době Exodu. Šestá rána ale opět zmiňuje řeku Eufrat, což poukazuje na Babylon. Z úst draka, šelmy a falešného proroka vycházejí tři duchové démonů, kteří konají divy a shromažďují krále celého světa k bitvě toho velikého dne Všemohoucího Boha.

**Část C, Mezihra, kap. 16:15–16.** Kristus varuje spící křesťany před strašným nebezpečím, ve kterém se nacházejí. Spí totiž, ukolébáni ve zdánlivém bezpečí, přestože se kolem nich odehrávají události alarmujícího rozsahu. Spánek v tomto smyslu znamená neuvědomovat si vážnost doby, ve které žijí. Zapomněli totiž, že jsou součástí duchovní války mezi silami dobra a zla. Schyluje se totiž k bitvě Armagedon.

**Část D, Eschatologické vyvrcholení, kap. 16:17.** Sedmá číše je vylita a z chrámu od trůnu zazněl hlas, který řekl: „Stalo se!“

**Vize VI, kap. 16:18–18:24. Tato vize má čtyři části.**

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 16:18–17:3a.** Objevují se projevy Božího soudu, jako jsou hlasy, hromobití, blýskání a veliké zemětřesení. Veliký Babylon se roztrhl na tři části a města národů padla. Jan je v duchu odnesen na poušť, kde je mu ukázán soud nad Babylonem.

**Část B, Základní popis proroctví, kap. 17:3b–18:3.** Babylon je popsán jako nevěstka sedící na rudé šelmě, jež měla sedm hlav a deset rohů. Ta žena je opilá krví svatých a krví Ježíšových mučedníků. Jmenuje se Veliký Babylon matka nevěstek a ohavností země. Na konci svého působení bude zničena deseti rohy – královstvími, které před tím ovládala. Ke konci této vize jsou vyjmenovány různé prohřešky zkorumpovaného Babylonu.

**Část C, Mezihra, kap. 18:4–8, a verš 20.** Před konečnou zkázou Babylona, který bude spálen ohněm, je Boží lid vyzván, aby Babylonskou říši opustil. Verš 20 je výzvou k radosti pro Boží lid nad skutečností, že Bůh odsoudil Babylon za to, že odsuzoval a pronásledoval Boží lid.

**Část D, Eschatologické vyvrcholení, kap. 18:9–19, a 21–24.** Králové země i kupci země budou kvílet a oplakávat zkázu Babylona. Silný anděl pak vrhá do moře veliký balvan se slovy: „Tak prudce bude svržen Babylon, město veliké, tak nenávratně zanikne.“ Důvodem je, že to město je potřísněno krví proroků a svatých i všech zavražděných na zemi.

**Vize VII, kap. 19:1–21:4. Tato vize má čtyři části.**

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 19:1–10.** Po celém nebi se ozývala chvála Bohu a vítězné volání jako reakce na spravedlivé odsouzení té veliké nevěstky, která svým smilstvem zkazila celou zemi a měla na rukou krev Božích služebníků. Poté, mělo celé nebe radost a všichni jásali nad svatbou Beránka, který zve na svatební večeři svoji manželku – všechny spasené lidi všech dob. Mají na sobě zářivě čistý kment, což jsou spravedlivé činy svatých.

**Část B, Základní popis proroctví, kap. 19:11–20:5.** Jan viděl dramatickou scénu druhého příchodu Ježíše Krista. Negativním důsledkem jeho příchodu bude smrt všech jeho nepřátel. Nebeští ptáci jsou zváni na hostinu, aby jedli těla králů i mocných vojevůdců. Ohnivé jezero pohltí šelmu i falešného proroka. Drak – satan je svázán na tisíc let. Pozitivním výsledkem druhého příchodu Ježíše Krista je, vzkříšení svatých a mučedníků, kteří budou s Kristem kralovat tisíc let.

**Část C, Mezihra, kap. 20:6.** Požehnaný a svatý je ten kdo má podíl na prvním vzkříšení. Nad těmi ta druhá smrt nemá moc, ale budou kněžími Boha a Krista a budou s ním kralovat tisíc let.

**Část D, Eschatologické vyvrcholení, kap. 20:7–21:4.** Události vrcholí ukončením tisíc let. Satan je propuštěn ze zajetí – nečinnosti. On a jeho sympatizanti obklíčí ležení svatých i to milované město, ale z nebe sestoupí oheň a pohltí je. Jan pak viděl nové nebe a novou zemi. Bůh bude bydlet se svým lidem a setře jim každou slzu z očí a smrt ani utrpení a pláč už nikdy nebude.

**Vize VIII, kap. 21:5–22:5. Tato vize má dvě části.**

**Část A, Scéna vítězného představení, kap. 21:5–11a.** Bůh prohlašuje, že ten kdo vítězí, obdrží vše za dědictví. Jan pak vidí svaté město Nový Jeruzalém, jak sestupuje od Boha z nebe.

**Část B, Základní popis prorockví, kap. 21:11b–22:5.** Nový Jeruzalém je popsán ve všech detailech.

**Epilog - Závěr, kap. 22:6–21.** Prorockví jsou pravdivá, nikdo nesmí nic přidávat a ubírat. Ježíš nabízí vodu života všem, kdo chtějí zdědit Boží království. Přijde brzy!